

Geir Magnussen, Rune Langås og Per Storemyr:

FORSLAG TIL VIDERE ARBEID

Stavangerprosjektet er ikke slutt! Man kan vel også si at et restaureringsprosjekt aldri tar slutt. Nå det gjelder korets ytre fasader, vil NDR anbefale at de følgende fire temaer blir gitt videre oppmerksomhet:

- Konservering av Østfrontens nisjer
- Ettersyn og generell oppfølging av utførte inngrep
- Spesiell oppfølging av inngrep der Bilyss steinlim er brukt
- Registrering av ornamentdetaljer og annen stein som tidligere er falt ned eller fjernet fra koret

Konservering av Østfrontens nisjer

I samråd med Riksantikvaren ble det i prosjektet besluttet å ikke behandle Østfrontens nisjer, men at dette arbeidet skal utføres senere. Grunnen var at nisjene har relativt mye overflateforvitring og sorte gipsskorper - skader man i Norge ennå ikke har mye erfaring med når det gjelder behandling. Ettersom det

Alle bilder kan klikkes på
for forstørrelse

Øvre nisje på nordsiden av
Østfronten

forskes endel på dette feltet for tiden (bl.a. ved NDR), vil NDR anbefale at det i lys av ny kunnskap relativt snart vurderes hvilke tiltak som bør settes i verk på nisjene

Ettersyn og generell oppfølging av utførte inngrep

Man kan ikke vente at de utførte inngrepene vil gi "evig" levetid til objektene det er snakk om. Dette gjelder naturligvis også objekter og detaljer som ikke ble behandlet i løpet av prosjektet. For å sikre at nye skader ikke får utvikle seg over lang tid og føre til betydelig tap av materiale, bør det lages rutiner for overvåkning av skadeutviklingen. Databasen utviklet i foreliggende prosjekt kan og bør benyttes til oppfølgingen. Etter-synsintervaller på 3-5 år virker i utgangspunktet fornuftig.

Spesiell oppfølging av inngrep der Bilyss steinlim er brukt

Selv om Bilyss steinlim i andre sammenhenger har gitt gode konserveringsresultater, er det ikke sikkert at det samme vil skje på Stavangerkoret. For det første er ikke limets "kompatibilitet" med kleberstein godt kjent, og for det andre vet man at polyesterbaserte limtyper kan ta opp mer fukt enn det som er ønskelig. I det fuktige Stavangerklimaet kan dette muligens føre

Inngrepsdatabasen laget i dette prosjektet kan lett utvikles til å omfatte oppfølgingsarbeider

Objekter der det er brukt Bilyss steinlim krever spesiell oppfølging

til problemer. Ved det generelle ettersynet nevnt over bør man derfor holde et spesielt godt øye med skadeutviklingen på objekter der Billys steinlim er benyttet.

Registrering av stein som tidligere er falt ned

Som nevnt andre steder på denne CD'en ble det funnet svært mange skulptur- og ornamentfragmenter i kjelleren under Stavangerkoret. Disse fragmentene har i løpet av årene falt ned eller blitt fjernet fra koret. Dessverre ble fragmentene oppdaget mot slutten av prosjektet. Hadde man oppdaget dem tidligere ville mange av dem kunne ha blitt satt tilbake på plass på koret. Det hadde heller ikke vært nødvendig med så mye rekonstruksjon/steinhugging som det ble i prosjektet.

Funnet viser at det er uhyre viktig med en god bygnings- arkeologisk undersøkelse før et slikt prosjekt settes i gang. Dette får være en lærdom for senere.

For at fragmentene i kjelleren skal komme til nytte, anbefaler NDR at de enkelte deler registreres i en database. I denne basen kan man også ta med profilstein (fra Østfrontens vindu) som er lagret på Ullandhaug og ellers "domkirkestein" som måtte finnes på ulike steder. Disse eldre steindelene bør samles i ett lett tilgjengelig magasin.

Bjørn Roar Kjørsvik med et av ornamentfragmentene funnet i kjelleren under koret.